

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Videken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— június 6.

(A szerb dalosok.) Elhangzottak a bájos dalok, melyek a szivekig hatottak, de a melyeknek emlékezete meg nem szűnik.

Olyan szép hangokat rég nem hallottunk mint a szerbektől, látszik, hogy ez egy különös keleti zene, melyhez a mi fülünk nincs hozzászokva.

Olyanforma, mint az orosz.

Az orosz dallamok szépsége főleg az egyházi énekekben nyilvánu, a melyeken semmiféle nemzeti dal nem tesz tul.

Ilyenek az egyházi énekek a szerbekenél is; csupa áhitat, mélységes, gyönyörű érzelm, mely a szívhez szól s megzendülve magasztos érzelmeket kelt bennünk.

Nálunk is ezekkel keltettek óriás hatást, bár a zenének éppen ez a művelése nálunk teljesen ismeretlen, szokatlan. A mi énekeink elő sem tudnák adni, mert hiányzik nálunk a keleti népet annyira jellemző mély áhitat.

Nálunk az orgona kíséri az éneket, az oroszoknál, szerbekenél, az ének maga orgona-szerű, tömör és kifejezés teljes.

A szerb dalosoknál feltűnt a nagy biztonság, fegyelmezetttség, a tudás és becsvágy valami művészt elbámulni, mely a maga tökéletességében, teljességében mindenkit csak elragad.

Sokat tanulhattak a mi dalosaink tőlük, sokat, de főleg azt, hogy a zene, a hang mily csodákat mivelhet, ha azt igazán átérzzük.

Valóban gyönyörűség volt őket hallgatni, nagy örömet szereztek nekünk. (+)

Az új főispán beiktatása.

— Irta: Gáspár Imre. —

— június 6.

Nagy örömmel ünnepelte a nemzet az országgyűlés két Házának megalakulása után következett első ülést. Mert az elnöki megnyitó a magyar törvényhozás törvényellenes megszaktított működésének ujravaló megkezdését, a tetszhalálba merült alkotmányosság fölebredését jelentette.

Épp ilyen hazafias örömet érezünk mi e percben, amidőn — a város és a vármegye területén törvénytelenül hatalmaskodó alakok eltakarodása után — ismét oly egyént üdvözölhetünk a főispáni állás méltóságában, akinek ki nevezetése az alkotmány mezejére visszatért király és az alkotmányos szellem föléledése által hatalomra jutott kormány ténykedését jelenti.

Június 7-ike, Weszprémy Zoltán főispán beiktatásának napja, még akkor is ünnepe lenne Debrecennek és Hajdu-

vármegyének, ha személyében nem oly egyén lépne állásának magas polcára, a kit erre — mint a beiktatandó főispánt — nem tennének teljesen méltóvá kiváló tulajdonságai. Ilyenek törhetlen hazafisága, tiszta puritán jelleme, képzettsége, hivatali buzgósága, igazságszeretete, egyéniségének előkelő és rokonszenves volta.

Nagy ünnepe lenne Weszprémy Zoltán székfoglalása a városnak és megyének még akkor is, ha személyét nem környezné a régóta megérdemelt népszerűség, ha származása, multja, jelene nem fűzné eltéphetlen kötelekkel Boeckay vármegyéjéhez, Debrecenhez pedig nem csatolnák a legtiszteltetreméltóbb családi összeköttetések, mindkettőhöz érdemteljes közéleti emlékek.

Ünnepünk a holnapi beiktatás azért, mert oly egyén foglalja el mindakét főispáni széket, kinek működésétől a köztügyek felvirágoztatását s a legértékesebb közéleti eredményeket várjuk, de ünnepelünk legkivált azon okból, hogy főispáni esküjének letételekor oly percet érünk meg, amely határkövet, vizválasztó vonalat képvisel a letűnt törvénytelenesség szégyenteljes és immár — hála az égnek! — örökre letűnt korszaka és a reményteljesen beköszöntött új alkotmányos korszak között.

Ennek visszatért hajnalán, a honfui öröm érzéseitől áthatva üdvözöljük az új főispánt, kívánva, hogy Isten áldása kísérje a közjóra célzó munkálkodásában, Isten ruházza őt fel kitartó erővel és kedvvel azon a szép emelkedésű pályán, amelynek magas fokai felé őt vele született szerénysége nem ösztönözte, de arra a király, a kormány és polgártársainak bizalma emelte föl! Ő lenne Debrecen városa és Hajdúvármegye főispánja még akkor is, ha a főispánság nem lenne kinevezéshez kötve, hanem azt választás útján töltenék be. Ennél szebb dicséretet róla nem mondhatunk.

Szép lesz a főispáni beiktatás, melynek bensősége, öröme, fénye felteletni fogja azokat a szomorú epizódokat, kiengesztelendő ama keserű emlékeket, melyek a törvénytelen korszak gyászos és csufságos kinevezéseihöz fűződnek. Üdvözölvén Weszprémy Zoltánt főispáni székében, azon óhajunkkal zárjuk sorainkat, hogy a holnapi beiktatás legyen a visszatért hazafui bizalom és önértet, a diadalmas hazafiság és diadalmasan befejezett nemzeti küzdelem után a helyreállott békés munka és fejlődés boldogító ünnepe!

Politikai hírek.

= A képviselőház felirata. Budapestról távirják: A felirati bizottság ma ülésezett. Az albizottság által előterjesztett felirati tervezetet általánosságban elfogadták.

= Wekerle Bécsben. Bécsből táviratozzák. Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt, aki tegnap este a német császár tiszteletére rendezett udvari ünnepeken való részvétel céljából ideérkezett holnap Ő Felsége külön kihallgatáson fogadja, amelyen jelentést tesz a helyzetről, s javaslatokat tesz. A német császár megérkezése után a schönbrunni kastélyban Ő Felsége Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt, aki magyar díszruhában jelent meg, bemutatta a német császárnak, aki a miniszterelnököt mint a kőszegi nagygyakorlatokról való régi ismerősét üdvözölte és visszaemlékezett arra, hogy Wekerle dr. ral már több ízben találkozott. Wekerle Sándor dr. után az osztrák miniszterelnök bemutatása következett. Ma délelőn Wekerle Sándor dr. miniszterelnök résztvevett a német nagykövetségén rendezett villásreggelin, amelyen Vilmos német császár is megjelent. A délelőtti folyamán Wekerle dr. miniszterelnök tanácskezott Zichy Aladár gróf Ő Felsége személye körüli miniszterrel, valamint Papp Elek és Vértessy Géza miniszteri tanácsokkal.

Bécsi távirat jelenti, hogy II. Vilmos császár ma megjelent a magyar házban s névjegyét leadta Wekerle miniszterelnöknek.

Itteni politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak II. Vilmos császár látogatásának s az ezzel összefüggő eseményeknek.

= A főrendiház — a mint táviratilag jelentik — pénteken ülést tart. — Tárgyalni fogják a képviselőház által elfogadott törvényjavaslatokat.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

— június 6.

A tisztelt honatyák még mindig nem szokták meg a koránkelést.

Justh elnök pont tizkor megnyitja az ülést.

Kossuth Ferencet ma meleg tüntetéssel fogadták a Házban.

Az ülésről ez a tudósítás szól:

Elnök: Az ülést megnyitja.

A jegyzőkönyv hitelesítése után, következnek az

elnöki előterjesztések.

Zedlicska Ferenc személyes megtámadtatás címén kér szót. Elmondja, hogy a tótok nem igaztással szerezték a mandátumokat, hanem a néppárt eselakedta ezt. (Ellenmondások)

A Ház most harmadszori olvasásban fogadja el az indemnitási javaslatot; átküldik a főrendiházhoz.

Jegyző felolvassa harmadszor az ujoncok megajánlásáról szóló javaslatot, melyet elfogadnak és átküldenek a főrendiháznak. Ezután a kvóta deputációt választották meg.

Következik

a kereskedelmi szerződésekről

szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Földes Béla előadó: Ezek a szerződések ugyszólván külkereskedelmi indemnitás jellegével bírnak. A készízetések felvetéséről is megemlékezik. Csodálkozik, hogy az osztrák kormány akadékoskodik, a mikor természetesen, hogy minden kormány igyekszik rendezett pénzügyi viszonyokat teremteni. Kéri a javaslat elfogadását, hogy a kereskedelmi dolgokban is megszűnjék az exlex.

Kossuth Ferenc: Hozzászól is, bár az előadó elég bőven kifejtette a helyes álláspontot. Az autonom vámtarifa kérdése elintézett dolog. Ehhez az osztrák kormányának semmi köze. (Eljenzés.)

Csizmadia Ferenc: Személyes megtámadtias címén akar szólni. (Derűtség.)

Elnök: Se az előadó, sem a miniszter nem támadta meg. (Derűtség.) A javaslat hoz senki nincs szólásra feljegyezve, a vitát bezárja.

A Ház a javaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

Következik a részletes tárgyalás.

Nagy Ferenc különvéleményt jelent be a közgazdasági bizottsággal szemben. Nem tartja helyesnek, hogy a szerződések határidőhöz köthessenek, mert ezáltal a kormány a lejárat nélküli szerződéseknél zavarba jön. Indítványt azonban nem tesz.

Darányi Ignác: Eloszlatja Nagy Ferenc aggályait; a mit módosítottak, az amugy is benn volt az indokolásban.

Babó Mihály: Azt hiszi, hogy ki kellene fejeznie a javaslatban, hogy a kormány ragaszkodik ahhoz a szellemhez és irányhoz, hogy Magyarország gazdasági téren önálló legyen.

Kossuth Ferenc: Vagy kötünk Ausztriával vászszerszövet, vagy az 1898: XXX. t. c. önállóan berendezhetjük. A törvény értelmében az önálló vámterület csak 1917-ben lépett életbe.

Elnök e szakasz fölött a vitát bezárja.

Zakariás János felszólalása után elnök a harmadszori olvasást holnapra tűzi ki. Jelenti, kvóta deputációba beválasztottak: **Batthyány Tivadar**, **Földes Béla**, **Mény Lajos**, **Nagy Ferenc**, **Rakowszky István**, **Pisztóry Mór**, **Rauch Pál** báró, **Szabó Kálmán**, **Székely Kálmán** és **Ugron Sándor**.

Elnök: Napirend kimerült, következőnek az interpellációk, de előbb a holnapi ülés napirendjét állapítja meg. A holnapi ülés tízkor kezdődik. Napirenden van a ma elfogadott törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Elnök szünetet ad.

Szünet után **Csizmadia Ferenc**, **Bencsik Ödön**, **Rakowszky István** és **Molnár János**, néppárti képviselők, személyes kérdésben felelnek Zedlicska támadásaira.

A holnapi napirend megállapítása után az interpellációk következnek.

Ezután **Vlád Aurél** interpellált a doborai választás ügyében.

Ezzel az ülés véget ért.

Irodalom és Művészet.

A zenede hangversenye. A debreceni zenede felső osztályu növendékei haladásának bemutatása végett 1906. évi június hó 10 én, vasárnap a régi classicus zeneszerzők műveiből összeállított műsorral hangversenyt rendez Helyárok: az 5 első széksorban számított ülőhely ára 50 fillér, a többi sorokban ülőhely, valamint az állóhely ára 20 fillér. A bevétel a tanári segélyalap javára fordítatik. Pénztárnyitás 6 és fél óraker. — Kezdeté este 7 és fél óraker pontban.

Dr. Boldizár Kálmán új műve. Dr. Boldizár Kálmán, h. főkapitány fáradhatatlan tollából új könyvecske látott napvilágot: „Tájékoztató népeleti tárgyakat gyűjtők számára.” A debr. városi muzeum kiadásában megjelent, 161. füzet igen hasznos és gyakorlati utmutatásokkal szolgál Debrecen és környékének a tárggyal való foglalkozásra hivatott művelő közönsége, lelkészek, tanítók, jegyzők építőmesterek, gazdák, előjárók, tanuló ifjak stb. számára.

Latin-görög helyett angol német. Ily című röpiratban kardoskodik **Timon Zoltán** ip. szakisk. tanár, az általa „közművelődési tanulmányok” nevezett művecskéjében, a ctmben foglalt tétel mellett. Az Aradon megjelent, 75. 1 füzet ára 14 k. 50 f.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— június 6.

Wekerle mondta, a népbuittók

S gonosz ujságok a pénzt zsebrerakták,

Kristóffy Júdás filléreiről

Beszélnék furcsa nyugták, furcsa akták.

Hej, hej! sejtettük a bi-tóriát,

Kár, hogy szükmarkú Wekerlénk beszédel

Neveket, számokat kérünk mi hát,

Legyen a semmiháziságnak vége!

Jutalmazott munkások.

— június 6.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara közös bizottsága ma délután tartott ülésében bírálta felül az iparos és kereskedő ifjak számára alapított utazási ösztöndíjak pályakérvényeit. A bizottság a következőleg döntött.

600 koronás külföldi utazási pályadíjra kijelölte.

1. Kraucsuk Lajos nagybocskói géplakatos segédet, a kassai felsőipariskola végzett tanulóját.

2. Szabó László debreceni ill. szabász-segédet, ki jelenleg Frankfurtban tanul szabászatot.

300 koronás utazási ösztöndíjra érdemesítette:

1. Bene Sándor mezőúri illetőségű keresk. akadémiái elsőiskolát végzett rózsahegy-i szövőgyári gyakornokot;

2. Weisz Zoltán szatmári papirkereskedő segédet.

3. Huszár László debreceni illetőségű resicai géplakatos;

4. Varga Géza debreceni illetőségű jelenleg Wilhelmshafenben dolgozó óras segédet.

100 koronás áll. munkásjutalomra és kitüntetésre jelölte:

1. Id. Proschek Károly frigyeshalvai vasöntőmunkást, ki 30 év óta dolgozik a gyárban;

2. Polczer Ferdinánd zestyeyi üvegfuvo munkást, ki a Rényi gyárban 35 éve dolgozik.

3. Dudra János vasgyári munkást, ki a gertyánligeti gyárban 39 éve dolgozik.

4. Szabó Lajos debreceni asztalossegédet, ki Harsányi István műhelyében 25 éve dolgozik;

5. Tangel János asztalossegédet, ki 30 éve munkás és 22 éve dolgozik Szűcs Lőrinc műhelyében Munkácson.

50 koronás kamarai jutalomban részesítette a következő munkásokat:

1. Bagoly András lakatosszerelő Debrecen.

2. Skultéti Imre szabósegéd Szolnok.

3. Szakál Sztrel József szikvizgyári munkás Szatmár.

4. Kozma József szappanos munkás Debrecen.

5. Kohn Ignác cipészsegéd Nyiregyháza.

6. Ferenczi Gábor szűcsmunkás Bősörmény.

Végül a kerület 44 iparos- és keresk. tanoncskolájából jeles végzettséggel kikerülő 85 iparos és keresk. tanoncnak a nagy ezüst kitüntető érmet adományozta a kamara.

Megördemlik e derék munkások, hogy az 6 nevük is megjelenjen a hirdaphasábon, mint a majálisozó kisasszonyoké.

— **Vendégek a beiktatásnál.** A holnap lezajló főispáni beiktatásra igen sok vendég érkezett a szomszédos törvényhatóságokból. Az esti gyorsvonattal gróf Almásy Imre Jásznagykunszolgokmegye főispánja és Bagossy Károly alispán jöttek Debrecenbe.

— **Elöljárósági ülés.** Az ipartestület előljárósága ma délután 5 óraker Zelinger Ede elnöklete alatt ülést tartott.

— **A virág és kocsikorzó.** A Szent-Erzsébet egyesület virág-kocsi-korzó rendezése tisztelettel kéri fel a Simonyi-uton lévő villa tulajdonosokat, hogy lennének szivesek június 9 ikén szombaton délután kertjük kerítéseinek a Simonyi utra néző részét feldiszitenni. — A jelekből következő, a vlrág-korzó most is szép lesz, a pazon feldiszitett virág-fogatok gyönyörű látványt fognak nyujtani. Ember-ember hátán fog ott tolongani, csak az esőközbe nem jöjjen, mely a mulatságot könnyen széjjel verhetné. Reméljük a legjobbat s nézünk örömmel a virágkorzó elé.

— **Felhívás hadkötelesekhez.** A városi tanács katonai ügyosztálya a következő felhívást teszi közzé: Mint hogy az 1905. évre kiállítandó ujoncok az egybehívott országgyűlés által rövid időn belül meg fognak ajánlatni, a m. kir. honvédelmi miniszter urnak folyó évi 31600 és 32000 számu körrendelete alapján felhívának ugy a debreceni, valamint a városunkban tartózkodó idegen illetőségű 1884—1883 és 1882 évben született ifjak, hogy amennyiben eddig még nem jelentkeztek volna, vagy pedig a katonai ügyosztálynál bejelentett lakásaikat időközben megváltoztatták, haladéktalanul jelentkezzenek, hogy a folyó évi június hó 11, 12, 13, 15 és 16. napján városunkban megtartandó fősorozásho akadálytalanul megidézhetők legyenek. Utóbb említett miniszteri körrendelet alapján értesítettek továbbá fenti évfolyamokba tartozó állításkötelesek, hogy azok, kik június hó 11-től július hó 26-ig besoroztának, az 1905. évi ujoncjutalékba számíttatnak s így összes szolgálati kötelezettségüknel egy évet, tényleges szolgálatoknál pedig több hónapot nyernek, — hogy azonban ezen kedvezményben az állításkötelesek lehetőleg egyenlően részesíthetők legyenek, Honvédelmi Miniszter ur megeegedte, hogy az 1884—1883 és 1882 évfolyamhoz tartozó állításkötelesek személyazonosságuk megállapítása után — tartózkodási helyükön is soroztathassanak. Mivel pedig városunkban és ennek határterületén ily idegen illetőségű hadkötelesek igen nagy számmal vannak a szerény anyagi viszonyaik, vagy egyéb körülményeik következtében illetőségi helyükre a fősorozáshoz haza nem utazhatnak, felhívának, hogy városunkban leendő sorozhatásuk előkészítése végett személyazonosságukat igazoló okmányakkal (születési anyakönyvi kivonat, cselédkönyv, munkakönyv, munkás igazolvány, illetőségi bizonyítvány, stb.) a városi Tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (Városház, emelet 19. szám) mielőtt saját jól felfogott érdekükben jelentkezzenek.

— **Városi muzeum gyarapodása.** Az elmúlt május hónap második felében, május 14-től 31-ig ajándékozások, ásatások és vásárlások igen szépen növelték muzeumunk gyűjteményeit. Könyveket, nyomtatványokat ajándékoztak: Fábry Lászlóné (kőrajzot). Muzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelősege, Csonka Mária (több régi magyar könyvet), Szabenyi Zsuzsika k. a. (Szönyi N. István debreceni papnak Martyrok koronája című 1675-ben megjelent munkáját s más könyvet). Kis Erzsébet, Sipos Bálint, Oláh Károly tanácsnok Lőkeics Artúr, Zöld István és a városi tanács. Különléte régiségeket ajándékoztak: Diószegi Mihály (sarkantyukat és gyűrűket.) Csinosér András (vasfokost és ceont kést, melyeket Hajó utján építéskor találtak.) Egyek között (1752-ben készült tulipános almáriumot.) Medgyaszai Imre, Kovács Zsigmond (Csegén

talált őskori fenékövet) Petrovics Miklós (Egyekről több rendbeli keltakori agyagedényt). Pitrolfi Alajos (Egyekről őskori bögéret). Thoma J. (Egyekről őskori törökövet.) Puchlin Mihály (török csibukot.) Kovács Ferenc, Ungvári György (középkori sarkantyut.) Szabó Lajos. Régi pénzeket ajándékoztak: Brancs Károly, Diószegi János Erdélyi Jánosné, Kertész István, Kiss Erzsébet, özv. Medgyaszay Sándorné, (id. Komlóssy Arthur ur utján.) Nagy Sándor, Sipos Bálint, özv. Tamásy Lajosné. — Néprajzi tárgyakkal járultak muzeumunk növeléséhez: ifj. Balogh Jánosné, Csonka Mária, Dávid Mihály tanító (igen szép régi kanecskával), Fábri Lászlóné, Erzsény Lajosné, özv. Hatvani Józsefné, Jánosy Bálintné, Lófkovics Arthur, özv. Kenderesy Sándorné, id. Koos Zsigmond (szép régi tükör, családi ereklye) Kiss Erzsébet, Kovács Ferenc, Nagy Lajos, Ökrös János, Puchlin Mihály, Szabonyi Zsuzsika. Műipari tárgyat, szabad kézzel festett, lakozott burnói szelencét kaptunk ifj. Balogh Jánosné-től. Képzőművészetiek: id. Komlóssy Arthurtól: Tóth András Pányvavető csikósát; Csonka Mária-tól: XVIII. századbéli szobrászunk olajfestésű arcképet. Természettajzi tárgyat Kovács Ferenc-től. Az ajándékozó urasszonyoknak, leányoknak e helyen is megköszöni a muzeumi bizottság nevében muzeumunk iránt való jóindulatukat — a muzeumra. Debrecen, 1906. jun. 5 én.

— **Nagy ékszerlopás a vonaton.** Maffei Sievesli magánzónó feljelentést tett a budapesti főkapitányságon, hogy Velence és Budapest között ellopták a vonaton ékszeres ládáját, amelyben 8000 koronát érő ékszer volt. A tolvaji nyomozza a rendőrség.

— **Elhalasztott kamarai ülés.** A ker. és ipar kamarának ipari szakosztályi ülése, a főispáni beiktatás miatt, a tagok kívánsága folytán pénteken délután 5 órára halasztatott el.

— **Rosz a rendőrköponyeg.** A rendőrelégénység panaszt emelt a főkapitánynál, hogy a barnaszínű köpeny hamar tönkre megy és arra kérték tanácsot, hogy ők is kék köpenyt kapjanak, mint a hajduk. A tanács szakértőkkel megvizsgáltatta a rendőrök barna és a hajduk kék köpenyét, s azok megállapították, hogy a posztó festékanyagában van a hiba. A víz ugyanis feloldja a festékanyagot, és az megemészteti a posztót. A szakértők is ajánlják a tanácsnak, hogy kék posztóból csináltassa a rendőrök köpenyét is. Az anyag ugyanaz, hiszen gácsi posztó, csupán a színe más. Már pedig az tökéletesen mindegy, hogy milyen köponyegot viselnek a rendőrök. A tanács előreláthatóan a szakértők véleménye alapján úgy fog intézkedni, hogy a rendőrök is kék köponyegot viseljenek.

— **A depr. pincér szakiskola** az 1905-6. iskolai évet bezáró vizs. álatát e hó 15 én, pénteken d. u. 3 órakor az iparostanonciskola (Burgondia utca) 1. emelet 1. számú termében tartja.

— **A német császár Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Pontosán megállapított időben berobogott II. Vilmos császár porosz udvari külön vonata az északi vasút pálya udvarára. 8 óra 30 perckor megérkezett uralkodónk, a porosz fekete sas rend nagykeresztjének szallagával diszitett porosz tábor-nagyi egyenruhát viselte. Vilmos császár a Szent István-rend nagykeresztjével diszitett huszártábornoki egyenruhát viselt és megérkezése után üdvözölte ő Felsőségét. A következő percben a császár kilépett a kocsi-ból, mire az uralkodók kezét nyújtottak egymásnak, kétszer, majd még egyszer megcsókolták egymást. Közben egymás kezét szorították. Közben kiszállott Vilmos császár kísérete is. Az uralkodók, a szokott

formaságok után felszálltak az udvari különvonatra, a melyre Vilmos császár kísérete és diszkiséréte is felszállott. A vonat 8 óra 48 perckor Pensiug felé indult, a hol 40 pernyi ut után megérkezett. Elindulásakor a két uralkodó egymással szemben foglalt helyet. A tábornoki kalapot mindkettő a kényelmesebb sapkával cserélte fel. Pensiugbe pont 10 órakor érkezett meg az udvari vonat. Vilmos császár itt hosszabb ideig Szogyény-Marich nagykövettel beszélgetett. Az uralkodók ezután a várakozó udvari fogatra szállottak és Schönbrunnba hajtottak, a hol a nagy számban egybegyűlt közönség lelkes ovációban részesítette az uralkodót és magas vendégét.

— **Felhívás Debrecen város iparosaihoz.** Miután a Piac utca 27-ik szám alatt (városi bérház) uri és nőidivat áru üzletemet megnyitottam, ezzel kapcsolatosan mindenféle magyar ipari készítményeket is raktáron tartok és annak elárúsítását, közvetítését vállalom. Felhívom tehát azon tisztelt iparos mestereket, akik ilyesmikkel foglalkoznak és készítményeiket forgalomba hozni óhajtják, hogy üzletemben jelentkezni sziveskedjenek. Tisztelettel Aszmann Ferenc 273-8-5.

— **Öngyilkos cipészsegéd.** Nagy Sándor Csillag-utca 60 sz. alatt lakó cipészsegéd ma szerelmi bánatában öngyilkosságot követett el a róm. kath. temetőben. — Kék vízbe zsiros szédát vegyített s az oldatot megitta. Azután nyöszörögve vánszorgott a Vigkedvü Mihály utcába, kedvese lakása felé. Azonban a rettenetes fájdalom folytán összerogyott és haldokolva szállították ki a közkörházba. Kihallgatása során azt vallotta, hogy összeveszett kedvesével és ezért szánta rá magát az öngyilkosságra.

— **A depr. felső kereskedelmi iskola** e hó 8-án tartandó évváró ünnepélynek tárgysorozata: 1. Hymnus. Előadja a vegyeskar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Szántó Sámuel. 3. Judás. Vársady Antaltól. Szava'ja Frankl József középső B. o. t. 4. Népdalok. Előadja a vegyeskar. 5. Iskolai ifjusági körök jelentései és a pályázatok eredményének kihirdetése. 6. Részlet Arany János „Nagyidai cigányok“ c. eposzából. Előadja Vajda Jenő alsó A. o. t. 7. Záró beszéd. Tartja Szójka Gyula igazgató. 8. Szózat. Előadja a vegyeskar. — Kezdeté 9 órakor.

— **Házastárs asszonyok.** Özv. Oral Lajosné és Selley Róza mindenesek, kantinonál szolgálnak. A két cseléd állandóan hadilábon állott egymással. Ez a háborúság ma olyaténképen nyert lovagias elintézését, hogy mosás közben Selley Róza lekapott a tűzhelyről egy fazék forró lugos vizet és leöntötte vele Oral Lajosnét. — Az asszony testét erősen összefogta a forró lugos víz. A kantinonné vette ápolása alá, míg Selley Rózához a rendőrség támasztott igényt.

— **Az utca meséiből.** Gyámoltalan, összetört alakja az utcának, piacnak. De talán hőse is, mert él. Anélkül, hogy bárki is tudná, hogyan, miből. Ma is ott botorkált a piacon, minden második lépésnél letette töredezett, kopott kis kézi kosarát Görnyedve botorkálva hülye mosolylyal vérteien ajkain keresgélte a földön. Végig járta az egész piacot, visszatért oda, hol kezdte, kosara telve volt piszkos, fűgés, eltiport babszemekkel. Akadt a kosárban füstölt hal is, egy kis papírban szalonna, só, paprika, amit úgy adtak a kofák és a falusi asszony szánt neki. Szánalmas, összetört alak, pedig még nem is oly öreg. Pergamenszínű, fakult piszkos arcáról az éhség ri le. Mélyen benne ülő szemében kifejezéstelen, almosódott fény csillog. A ruhája rongyokból áll. Három bluz is volt rajta, egyiket sem az ő derekára szabták, legfölül még szakadozott ósdi gyapjú kendő. Szinehagyott cafrangos szoknyáján

egymás hátán feküdtek a nagy öltéssel fölvarrt tarka foltok. Meztelen lábai kikandikálnak a puha posztócipőből. Talán rendes lakása sincs, csak a jó emberek könyörületéből huzódik meg estéről estére a külvárosnak dohos fakamarájában, pincéibe. Min-dig talál ott künn, az alacsony házak között egy akkora zugra, hol kucorogva, összegörnyedten átalussza, az éjszakát. Nappal? A fényes ragyogó napon, övé az egész város s a szépen öltözött urasszonyokat bámulva eszébe sem jut a közlő éjszakára gondolni. Akad mindennap itt vagy ott egy jó ember. M. hón eltátozt szájjal harapdált egy darab kenyérből s közben szaporán szedegette az elhullott fényes bab és tengeri szemeket. A Bádagos-utcából galambösz, hatalmas széles vállu, szép öreg ur jött kifelé, egy erőteljes, tisztán öltözött suhanc vezette karonfogva. Bizonytalan lépteit elárulták, hogy nem lát, hogy örök éj fedi szemeit. Egy pillanatra kiegyenesedett az a szerencsétlen nyomorult asszony, hagyta a babszemeket, a félig rothadt almákat, elfeledett kenyereiből harapni, nézte a galambösz szép urat. Már fönt jártak a vasuti üzletvezetőség palotája körül, de az a szerencsétlen még mindig szemmel kísérte őket. Aztán szánakozva, szomoruan mélyen sóhajtott föl:

— Szegény!

És ismét szedte tovább a babszemeket s a félig rothadt cseresznyeszemeket.

— **A jogász és tisztviselő kör új tisztikara.** A jogász és tisztviselő kör tisztújító közgyűlésén a tisztikar a következőképen alakult meg: Elnök: Porubszky Jenő. Alelnök: Faust Elek és Uhlarik Béla. Titkár: dr. Szűts Géza. Pénztárnok: Pápay János Körgazda: dr. K. Szalay Béla. Könyvtárnok: Hetey Károly. Ügyész: Szilágyi Imre. Választmányi tagok: Agricola Adolf, Berényi Lajos, Balogh Imre, Bartók Ágoston, Csath Zsigmond, Ercsey Jenő, Éricz Ernő, Géhl György, Géresy Kálmán, Jaszencsák Sándor, Klimó Ágoston, Komlóssy Arthur, Lestyán Adorján, Mády Imre, Mándoky Béla, Materni Lajos, Miskolczy Jenő, Molcsányi János, Székely Ferenc, dr. Szűts Miklós, Ujhelyi András, Unger Gusztáv, Wölfka Antal, Zimmermann Gyula. Póttagok: Dr. Ozsváth Ferenc, Nagy József, Zarubay István. Számvizsgáló bizottság: Györy Kálmán, Szűts Kálmán, Tikos József. A titkári jelentés szép szavakban parentálja el az 1906. évben elhunyt tagokat és a kör érdemes elnökét, Bernáin Elemért.

— **A szerb vendégek** fogadása s ellátása költségeinek fedezésére újabban Dihen János ur 5 korona, P. Nagy Zoltán ur 5 korona, Gardos Gusztávné urnő 2 korona, Molnár Ferenc ur 5 korona, Kerekes Géza ur 4 korona, Kovács Károly ur 2 korona, Tóth Béla ur 5 koronát voltak szivesek a jótékony célra eljuttatni, mit e helyen is köszönettel nyugtáz: 1906. június 6. Csurka István r. b. titkár.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképialítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatban.

x **Modern üzlet Debrecenben.** Ed-dig nem létezett irányu üzlet nyílt meg a Piac utca 27-ik szám alatt (Városi bérház.) A cég tulajdonosa Aszmann Ferenc kinek mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Arc- csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógy-szertárában, Piac-utcán.

x Egy óriási bálna hal minden csont-részt sikerült megszerezni, úgy, hogy most a női mellfűzők készítéséhez a legkitűnőbb halcsont anyaggal rendelkezem. Tekintettel a nagy mennyiségre, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható árban és vezetésem alatt készíttetek eredeti párisi és angol model után bármilyen érzékeny alaknak megfelelő kényelmes mellfűzőt. A tisztelt hölgyközönség ezzel abba az előnyös helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen más rossz rendszerű és szakértelem nélkül készített fűzőket viselni, a mely esetleg a női szervezetre könnyen káros hatású lehet. Nagy raktárt tartok kész mellfűzőkben 2 koronától feljebb. Javítást a legolcsóbban eszközölök. Szíves bizalmat és pártfogást kér tisztelettel Golstein Karolina, Debrecen, Fő piac, Lamprécht-palota.

x Az Arany Bika kávéházban minden este előgánzene.

Sóvágó János bűnpöre.

Méliusz-téri rablógyilkosság.

Esküdtszéki főtárgyalás.

Hatodik nap.

(Saját tudósítónktól.)

— június 6.

A főtárgyalás hatodik napja sem tudott világosságot deríteni abban a tekintetben, hogy Sóvágó János követte-e el a méliusz-téri rablógyilkosságot. Ma már ugyan Sóvágó lelépett a folytonos tagadás teréről és bizonyítani kezdett. Ezzel azonban csak meghosszabbította a tárgyalást és bizonytalanabbá tette a befejezés időpontját.

A mai tanuvallomásokról itt következik a részletes tudósítás:

Sóvágó bizonyít.

Pont 9 órakor nyitotta meg a főtárgyalást Kerekes elnök és bejelentette, hogy a besze-ezni kért fekete kalap a törvényszék előtt van.

Általános meglepetésre Sóvágó kért szót az elnöktől.

Sóvágó: Most már biztosan emlékszem hogy ki volt az a koldus, a ki a kalapom ellopta.

Elnök: Ki volt az?

Sóvágó: Azt az embert Erdeinek hívták és azt mondta, hogy Hosszupályiba való. Kérem a törvényszéket, hogy hívja be tanúnak az illetőt.

Elnök: Nézze Sóvágó, maga már november óta le van tartóztatva. Bizonyára több álmatlan éjszakája volt. Hát nem jutott ez magának eszébe előbb?

— Sóvágó: Gondolkoztam sokszor, de nem jutott eszembe.

A törvényszék Sóvágó kérelmét az ügyész, és védő hozzászólásai után elfogadta.

Aki látott valamit.

A törvényszék ezután Főző Péternét hallgatta ki. Főzőné Kovácsék házában lakik és szemtanúja volt állítólag az egész esetnek.

Az elnök kérdéseire a történeteket a következőleg adja elő:

— Valaki Kovácséktól zörgetett, hogy baj van. Mi erre vissza kiáltottuk, hogy mi baj van? Erre valaki az ablaknál azt mondta: „nincs semmi baj, csak pénze legyen.” Én kíváncsi voltam, hogy ki az, a ki kiabál és az ablakhoz mentem. Ekkor az egyik üveg táblát egyszerre betörte az az ember. Férfimnek szoltam, hogy rablók járnak a házunknál.

— Mit hallottak még ezután?

— Ezután hallottuk még Paika hangját, majd később két lövést is hallottunk.

— Ilyen volt az az ember?

— Alakja ilyen volt. Hangjáról is felismerem.

A tanut a törvényszék megeskette.

Lényegtelen vallomások.

Főző Erzsébet, Főzőné leánya épúgy adja elő a történeteket, mint édesanyja. Ő is megesketik.

Főző Erzsébet után Bódogh Gyula következik. Bódogh szomszédja ugyan Kovácséknak, de lényeges vallomást nem tett, amennyiben csak arra nézve tudott felvilágosítást adni, hogy ő az emlékezetes estén Kovácsék háza előtt két gyanús embert látott.

Utánna Zsurzsa István kocszmárosnét hallgatták ki. Zsurzsáné elmondja, hogy november 6-án este a mire pontosan emlékszik, járt nála egy ember és 4 krajcárért pálinkát vett.

Később azt kérdezte, hogy bősziroményi emberek jártak-e nála? Mire ő azt válaszolta, hogy semmiféle bősziroményi embereket nem látott.

Balláné vallomása.

Mikor az elnök Balla Istvánnét szólította, minden szem kíváncsian fordult az ajtó felé. Ballánéról Sóvágó ugyanis azt állította, hogy ő tőle kapta a bűnjelként őrzött zsebkendőt.

Elnök: Ismeri Sóvágót?

— Ismerem.

— Mikor találkozott vele legutoljára?

— Egy éve lehet, mikor a vasutnál találkoztam vele. Ekkor panaszkodott, hogy nincs zsebkendője. Erre én meg sajnáltam Sóvágót és adtam neki egy zsebkendőt.

— Milyen színű volt a zsebkendő?

— Fehér volt, három kék csikkal.

Elnök felmutat több zsebkendőt, ezek között a bűnjelként őrzöttet is. A tanu azonban nem ismerte fel a zsebkendőjét.

Idéges mozgolódás támadt erre a kijelentésre a hallgatóság körében.

Sóvágó arcán is jelentkezett a haragos indulat, de csak egy pillanatra alig észrevehetően.

A templom körül.

A délelőtti folyamán utolsó tanúnak Vincze Juliánnát hallgatták ki. A leány, aki Kovácsék eselédje volt, csupán annyira emlékezett vissza, hogy az emlékezetes estén négy embert látott a ujttemplom előtt ácsorogni. Közük olyas forma alacsony embert is látott, mint Sóvágó.

Az elnök a főtárgyalás folytatását délutánra halasztotta.

Délután.

Germán Márton csendőrvezető az első tanu, a ki Balács őrmesterrel együtt tartóztatta le Sóvágót. Germán vallomása hasonló Balács őrmesteréhez. A bűnjelként őrzött kalapot ő is a Sóvágóéknak mondja.

Második tanúnak Gajdányi András bősziroményi marhakereskedőt hallgatták ki.

— Ismeri Sóvágót?

— Ismerem.

— Honnan.

— Bősziroményből.

— A Méliusz-téri rablógyilkosságnál Debrecenben volt?

— Igen, akkor este jöttem be a másnapi marhavásárra.

— Honnan tudta meg a gyilkosságot?

— Beszélte mindenki a vásárban.

A vásár után Nyiregyházára akartam menni. A vasut felé találkoztam Németh Imrével, a ki elmondta, hogy neki Nagy István elbeszélte, hogy kedd reggel, mikor a talyigán bejött Debrecenbe az országuton találkozott Sóvágóval, ki hajadon fővel ment.

— Biztosan tudja hogy Németh magának keddi napot mondott?

— Azt határozottan mondhatom.

Utánna Németh Imrét hallgatták ki. Németh megerősítette Gajdányi vallomását. Ezután kihallgatták Nagy Mihályt.

Nagy részletesen elmondja, hogy november 6-án, kedd reggel találkozott Sóvágóval az uton, Sóvágó közönte neki és tovább ment.

— Kalap volt Sóvágón.

— Nem volt rajta.

— Tud még valamit az ügyben?

— Nem tudok semmit.

Elnök tekintettel az idő előre haladottságára a tárgyalást holnapra halasztotta.

TÁVIRATOK.

Összeesküvés négy uralkodó ellen.

Elfogott anarkisták.

Budapest, június 6. Rómából érkezett jelentések szerint **Olaszországban számos anarkistát fogtak el.** Tegnap Turinban 5, Milanóban 3, Anconában 1 anarkistát tartóztattak le. — **Bebizonyult, hogy az anarkisták összeesküdtek az olasz király, német császár az angol király és az orosz cár élete ellen. A merényletek végrehajtásával 60 anarkistát biztak meg.** Az összeesküvés híre mindenfelé óriási megdöbbenést keltett.

Wekerle kitüntetése.

Budapest, június 6. Bécsből táviratozzák: A német császár **Wekerle** magyar miniszterelnököt a porosz feketeasrend nagykeresztjével tüntette ki.

Uj főispánok.

Budapest, június 6. Ő Felsége **De-Imanics** Lajost, Torontálvármegye főispánját állásától fölmentette, helyére **Botka Béla**, volt orszgy. képviselőt nevezte ki.

Ő Felsége továbbá **Patay** András nagybirtokost Bereg vármegye, Baan Endre alispánt pedig Sopron vármegye főispánjává nevezte ki.

Az osztrák kormány nyilatkozata.

Budapest, június 6. Bécsből jelentik: báró Beck osztrák miniszterelnök holnap fog nyilatkozni a képviselőházban Ausztria és Magyarország viszonyairól. A magyar állásponttal szemben erélyes kifejezéseket fog használni, azonban reményét fejezendi ki az iránt, hogy sikerülni fog a két kormány közötti megegyezés létrehozása.

A madridi merénylet.

Budapest, június 6. Madridi táviratok szerint a főkapitányságon a merénylet napján talált doboz löport és vasdarábokat tartalmazott. Két katona, akik a robbanásnál megsebesültek, behaltak sebeikbe. Egyes jelek arra vallanak, hogy a bomba meg volt mérgezve.

Budapest, június 6. Párisból jelentik: Moral egyik ismerős feljelentésére Saabadelben három gyanús egyént tartóztattak le.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 6.

Buzakinálat mérsékeit vételekdv csekély. Kedvező irányzat mellett 14.000 méter-mázsa került forgalomba 10 fillérrel drágább áron. Egyébb gabonanemek közül zab 20 fillérrel drágább, tengeri tartott, rozs kedvezőbb, árpa nyugodt. — Idő: esős.

Buza októberre	15.90—92.
Buza aprílra	16.42—44.
Rosz októberre	13.12—14.
Zab októberre	13.08—10.
Tengeri júliusra	13.04—06.
„ augusztusra	13.20—22.
„ 1907 májusra	11.50—52.
Repece augusztusra	28.80—29.00.

Egy mély seb — egy csókért.

(A ref. főgimn. Bocskay emlékünnepején felolvasott pályanyertes elbeszélés.)

Irta: Szabó István.

(Folyt. *)

Tóthy keblét ez ígért hallatára valami tüzes láng járta át! Nem tudott uralkodni többé magán! Hirtelen átkapta a leány derekát s tüzesen megcsókoltá vonagló, piros ajkát! Aztán rohant kifelé vakon a lugasból, s ekkor a tornáról hirtelen valami annyira ismert resező hang sikoltotta:

— No most! Rajta hé! fojjátok meg!

A professor ur hangja volt! S erre a kert minden zugából, az udvar minden szögéből egy-egy tógás diák roszat felé füttykösökkel jól felszerelve, míg domine Incédy, a harc boldog, veszélyen kívüli személtője szerepét vévén föl, izgatottan leste a tornacélól, hogy mi fog történni rózsás kertje megrablójával? Ő pedig csak neki roszat az előre belakatolt ajtónak! Ott fenn akadt egy pillanatra, de aztán gerundiumának egyetlen csapásával kiropantotta azt sarkából. . . . Még hallotta a Mariska ijedt sikolizását, az öreg professor szenteket nem kimélő szavait, melyeket utána eregetett, a tógások bosszus lármáját. . . . de már akkor mehettek ő utána! . . . És most már itt van, utban a Bocskay tábora! Akár vissza se menjen többet a pataki Collégiumba! . . . Talán jobb is volna meghalni, elesni dicőséggel, hősök módjára az alatt a három szent jelszót hirdető lobogó alatt, mint névtelen hő! az Isten, haza és a szabadság védelmében, egy szűzi, tisztá rablott csók édeségével ajkain. . . .

*

A domine professor, a Collegiumtól kezdve hazamenet még mindig mérgeledött, de amint háza ajtajához ért, egyszerre megcsöndesedett. Szerfeletti haragjával is alább engedett. A legelső szobában, melybe belépett, leányát találta, aki szorgalmasan rendezgette ott egyet mást. A kis arca látátlag meglepődött epja szokatlan és váratlan hazatérésén, de a csodálkozásra nem volt sok ideje, mert a domine professor mindjárt talált valami mondani valót.

— Édes kis lányom! Mariskám lelkem! — kezdé a domine spectabilis szokatlan kedveskedő hangon — mondjad: nem tudod hol van Tóthy?

— Kicsoda? — kérdé a lány félénken.

— Tóthy! . . . tudod, a tógátus. . .

Miska. . . a mendikáns no! . . . aki — S itt félbeszakította mondókáját, nehogy kellemtelen hurokat érintsen leánya szívében.

— Én nem tudom, édes apám. . . Hát honnan tudjam én? . . .

— Mondod rögtön! . . . Hol van! hova ment megint az a gaz fickó! kiabált a domine az igazi hangján, ahogy megint elöntötte a harag.

— Hát. . . elment! felelte szepegeve Marcsa.

— Azt tudom! . . . De hova!? . . . ezt meg te tudod!

— Hát — a csatába! . . . Bocskay zászlója alá. . .

— No látod lelkem! . . . ezt, csak ezt kérdeztem! . . . No hát ne félj! mondá a professor engedelmős hangon. — Mondd meg csak nekem. . . de igazán: ugy-e megcsókoltad? . . . Nam?! fortyant fel ujjalag, — Hisz láttam te! . . . Tedd bolondá az apáa nagyapádat! . . . Ugy-e megcsókoltad?! Egy rossz mendikánst, egy tógás diákot az Incédy lánya?

— En nem!

— Hát ki?!

— Hát — ő csókolt meg engem. . . felelte a lány szemérmesen fűg pirulva.

— Nvergelm! kiáltotta dühösen a spectabilis, aki ugy változtatgatta hangját és kedélyét, mint színét a salamandra. Megyek utána! . . . Marcsa te! tudd meg, hogy egyenesen Bocskayhoz megyek s megmon-

dom neki, hogy ez a Miska egy semmiházi, haszontalan, gézengúz zsvány! hogy ez a fiu szegyet hoz az ő nevére, hogy ez a fickó gyalázatára válik az ő magasztos küzdelmének! S aztán, ha elesapják a taborból, visszahozom, de megkötözve! . . . Kicsapatom! lezáratom! felakasztatom! kerékbe töretem, vagy itt előttem, szemed láttára én magam ütöm agyon, mint egy kutyát! kiáltotta felhevülten, hiába csitította a másik szobából a felesége! S hogy gyilkolást ígérő, rettenetes szavainak nyomatékot adjon, két marokra fogta hosszú, óles pipaszárát s avval csapdosott szerte a levegőben.

— Így ütöm agyon előttem!

— No, avval ugyan agyon nem üti Miskát édes apám! mondá magában Mariska, könnyein keresztül mosolyogva.

A domine professor pedig felhevültségében hirtelen felpakolva egy napra valót, elbucszott kárpálódó hitelességtől, szeretett élete párjától s elejét véve mindenféle ellentmondásnak, nagynehezen fohakatta magát az elővezetett széles hátú igazságszágra s kifelé bakatva az ulvarból, még egyszer fe nyagató hangon visszazólt a leányához:

— Visszahozom a pamahejderi, élve vagy halva. . . agyon ütöm, ahogy megígértem, de mégse lesz a tiéd! . . . Kassára ment ugy-e?

— Igen. . . igen. . . felelte Mariska csendesen zokogva s kis kőtenyével itatgatva könyves orcoskáját.

A kemény apai szív megszánta szegénykét. A domine professor lehajolt hozzá s megölelte. Aztán vigasztalólag mondá:

— Ne sirj hát lelkem! . . . Hiszen azért semmi baja sem lesz Miskának! . . .

Azután elindult utjára. Ismerőseinek, akik meglepetve kérdezték az uton, hogy hova megy, büszke rövidséggel csak annyit mondott:

— Megyek a csatába!

Csak féluton, mikor a lelkét is majd kirázta belőle az a döcögős élő, négy lábú bárka, kezdte komolyabban megfontolni, hogy tulajdonképen mi is hát az ő utazásának oka? Mi az ezer tüzes vaskalickáért akarja ő azt a Tóthy Michait visszahozni? . . . Hát van ennek valami oka, vagy értelme?! . . . Nincs biz annak egy csepp sem. . . Mért töri hát magát utána?! . . . Mért teszi ki magát a csaták veszedelmének?! . . . Mért akar bosszút állani azon a tógás diákon?! . . . Azért a kidöntött kapuért?! . . . Nevetséges! . . . Vagy talán azért a lopott csókért? . . .

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Waggon hiány. Bár a kereskedelmiügyi minister ur és a M. A. V. igazgatósága a jövő őszre nézve is minden lehető meg fog tenni, hogy a waggon hiány lehetőleg csökkentessék, mégis kívánatos, hogy a szállító közönség is célszerűbb berendezéssel e célt elősegítse. Így kérünk kell iparvállalatainkat és cégeinget, hogy az ősi áruforgalom, de különösen a gabona és cukorrépa forgalom akadálytalan ellátásához fűződő fontos országosérdekekre való tekintettel szén, tűzifa, kő és hasontermészetű egyéb áruk zömét, amennyire csak lehetséges még szeptember hó előtt szállítsák.

Bakkancs-szállítás. A kamara értesíti a m. kir. honvédség 1907 évi lábbeli szükségletének szállításában részt venni akaró iparosokat és alkalmi szövetezeteket, hogy a szerződési feltételek és a bakkancs készítési határozmányok figyelembe vételével szerkesztendő ajánlataikat, a hol ipartestület van, annak utján, különben pedig közvetlenül a kereskedelmi és iparkamarához legkésőbb folyó évi június hó 25 éig tartoznak banyújtani. Később beérkezett ajánlatok nem lesznek figyelembe vehetőek.

9081 szám

1904. B.

Ő Felsége a Király Nevében.

A debreceni kir. törvényszék mint büntető bíróság a debreceni kir. törvényszék vádtanácsának 3611/1904. B. számú vádhatározatában Gasparik Antal vádlott ellen nyomtatvány utján elkövetett több rendbeli becsület sértés vétsége miatt foglalt vád felet a kir. törvényszék, mint büntető bíróság 3611/1904. B. szám alatt kelt végzése folytán Dr. Oláh Miklós kir. törvényszéki bíró elnöki iete alatt, Tatay Ferenc kir. törvényszéki bíró, Tóth Aurél kir. törvényszéki bíró, valamint Dr. Visky Sándor kir. törvényszéki jegyző, mint jegyző könyvvezető részvételével, Löfkovits Artur, Kurián Gyula, Kostya János, Neuhauser Károly, Gramantik Ferenc és Tóth Kálmán főmagánvádlók, illetve képviselőik, Dr. Varga Lajos ügyvéd, Dr. Lukács Emil helyettese Dr. Fekete Dezső ügyvédje őlt, Dr. Körössy Kálmán ügyvédnek, a szabadlábbon levő vádlottnak, Dr. Nagy Sándor ügyvéd, mint védőnek jelenlétében az 1904. évi szeptember hó 15-ik napján Debrecenben megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után az alulírott napon következően

ítélt:

A kir. törvényszék szabadlábbon levő **Gasparik Antal**, (32 éves, római. zath. vallású polgársági születésű, debreceni lakos, magyar honos, nős, 3 gyermek atyja, óráos és ékszerész 25000 korona vagyonnal bíró tartalékos katoná) vádlottat amiatt, hogy a Debrecenben megjelent „Debreceni újság” című napilap 1902. évi július hó 23-ik napján megjelent 201 ik számában a nyílt ér rovatban közzétett nyilatkozatában a következőket írta:

„Többek előtt ismeretes dolog amaz ékes hiának módjára elkövetett hajsza, melyet ellenem Löfkovits Arthur és Kurián Gyula vezérlete alatt Neuhauser Károly, Fogel Gyula, Kostya János és Gramantik Ferenc indított.” . . .

és ekként Löfkovits Artur, Kurián Gyula, Neuhauser Károly, Fogel Gyula, Kostya János és Gramantik Ferenc ellenében megvalázó kifejezés: használt, — bünsnek mondja ki 6 rendbeli, a btk. 261 §-ába ütköző, annak 2-ik. büntetési tétele alá eső nyomtatvány utján elkövetett becsületsértés vétségében, és ezért a b.k. 261 §-ának 2-ik büntetési tétele alapján, a btk. 92 §-ának alkalmazásával, a btk. 102 §-ára figyelemmel mindenik becsületsértés vétségéért: behajthatatlanság esetén a btk. 53 §-a értelmében külön egy (1) napi s így összesen hat (6) napi fogházra átváltoztatandó viz (10) s így hatszor 10 vagyis összesen hatvan korona pénzbüntetésre, mint főbüntetésre, továbbá mindenik becsületsértés vétségéért behajthatatlanság esetén külön egy (1) napi fogházra s így összesen hat (6) napi fogházra átváltoztatandó öt (5) s így összesen hatszor 5 vagyis 30 korona pénzbüntetésre, mint mellék büntetésre itéli.

Továbbá ugyancsak **Gasparik Antal** vádlottat amiatt, hogy a Debrecenben megjelent „Szabadság” című napilap 1902. évi szeptember hó 13-ik napján megjelent 169-ik számában a nyílt ér rovatban közzétett nyilatkozatában a következőket írta:

„Az ipartestület elnökségére méltatlan Tóth Kálmánt és az ellenem régóta áskálódó Löfkovits Arturt . . . ellenem irányult roszakaratu támadásukért mindaddig hazug, rágalmozóknak tartom és nyilvánítom. . . . Löfkovits Arthurral nem tartom érdemesnek, hogy szóba álljak, az ő rágalmaim megvetéssel utasítom vissza. . . . Tóth Kálmán ipari ületi elnök pedig a magyar ipar fejlődése és előmozdítása érdekében eddig kifejtett működéséért inkább arra szerzett érdemeket, hogy a hortobágyi birkanyájak között esortot forgasson, mint arra, hogy az ipar-estületi elnökség stéjében üljön. . . . Az órakészítési műipar: párolók pedig meggyőződhetnek, mily alptalan rágalmozással akarnák a fent írt s jellemzett egyének jóhírnevemet tönkre tenni! —

és ekként Löfkovits Arthur és Tóth Kálmán ellenében megvalázó kifejezéseket használt, — bünsnek mondja ki további 2

*) A kezdő közleményt l. a „Szabadság” pünkösti mellékletén. Szerk.

rendbeli, a btk. 261 §-ába ütköző, annak 2-ik büntetési tétele alá eső nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétségében és ezért a btk. 261 §. 2-ik büntetési tétele alapján a btk. 92 §-ának alkalmazásával a btk. 102 §-ára figyelemmel mindenik becsületsértés és vétségért behajthatatlanság esetén a btk. 53 §-a értelmében külön egy (1) napi s így összesen két (2) napi fogházra átváltoztató tizenöt (15) s így összesen kétszer 15 vagyis 30 korona pénzbüntetésre, mint főbüntetésre, továbbá mindenik becsületsértés vétségért behajthatatlanság esetén külön egy (1) napi s így összesen két (2) napi fogházra átváltoztató öt (5) s így összesen kétszer 5 vagyis 10 korona pénzbüntetésre mint mellék büntetésre ítéli.

A pénzbüntetések az 1892: XXVII t. c. 3 §-ában meghatározott: előokra lesznek fordítandók és az ítélet jogerőre emelkedése után 15 nap alatt végrehajtás terhével befizetendőek.

Kötelezi ezen felül vádlottat a bj. 480 §-a alapján arra, hogy a m. kir. államincstár részére a felmerült 50 korona eljárási, valamint a felmerülhető tartási költségeket az 1890: 43 t. c. 9 §-ban elírt módokat mellett, továbbá arra, hogy Kurián Gyula, Fogel Gyula, Neuhauser Károly, Kostya János és Gramantik Ferenc sértettek részére összesen 70 korona, Lőfkovits Artur sértett részére 70 korona, végül Tóth Kálmán sértett részére szintén 70 korona képviseltetési, mint büntetői költséget az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhével fizessen meg.

Végül a btk. 277 §-alapján elrendeli, hogy ez az ítélet jogerőre emelkedése után egész terjedelmében indokával együtt a vádlott költségén a „Debreceni Ujság” és „Szabadság” című Debrecenben kiadott napilap legközelebb megjelenő számában köztetessék.

Indokok:

A főtárgyalás adataival nevezetesen a vádlott beismerésével, a Lőfkovits Artur, Kurián Gyula, Fogel Gyula, Gramantik Ferenc, Neuhauser Károly és Kostya János főmagánvádlók, illetve sértettek vallomásaival, továbbá az I—1 és II—1 alatti feljelentések mellékletét képező hirlappéldányokkal a kir. törvényszék bizonyítottan találta, hogy Gasparik Antal vádlott a Debrecenben megjelenő „Debreceni Ujság” című napilap 1902 évi június hó 23-án megjelent 201 ik számának nyilvántári rovatában egy nyilatkozatot tettetté közé, a mely nyilatkozatban a többek között a következő kifejezések foglaltak:

„Többek előtt ismeretes dologama qualificálhatatlan, kenyéririgy, éhes hiénák módjára elkövetett hajsza, melyet ellenem Lőfkovits Artur és Kurián Gyula vezérlete alatt Neuhauser Károly, Fogel Gyula, Kostya János és Gramantik Ferenc indított.”

„Azonban az erőszakos hajsza semmi eredményre nem vezetett.”

De az irigy konkurrencia nem hagyta annyiban a dolgot, hanem oda erőszakolta azt stb.

A főtárgyaláson vádlott ellen a btk. 261 §-ába ütköző s annak 2-ik büntetési tétele alá eső nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétsége miatt emelt vád és pedig Kurián Gyula, Fogel Gyula, Neuhauser Károly és Kostya János főmagánvádlók részéről a nyilatkozatban használt következő kifejezések alapján: „qualificálhatatlan, kenyéririgy, éhes hiénák módjára elkövetett hajsza, erőszakos hajsza, irigy konkurrencia, oda erőszakolta”, — Lőfkovits Artur főmagánvádló részéről pedig a következő kifejezések alapján qualificálhatatlan, kenyéririgy, éhes hiénák módjára elkövetett hajsza, erőszakos hajsza.

A kir. törvényszék az iratok alapján megállapította hogy Kurián Gyula és társai a feljelentést 1902 évi augusztus 6-án, Lőfkovits Artur pedig 1902 július 28-án adták be, tehát a magánindítványt kellő időben terjesztették elő.

Vádlott beismerte, mikép a nyilatkozatot 5 irta és tétette közé azonban avval védekezett, miszerint annak közzétételére jogos magánérdekének megóvása indította. Előadta, hogy a főmagánvádlókkal ellenséges

viszonyban volt, mert ezek folytonosan áskálódtak ellene, tönkre akarták tenni, feljelentették őt az iparhatóságnál és a m. kir. kereskedelemügyi miniszternél a miatt, mert vádlott cégtábláján magát ingaóragyárosnak nevezte. A bír. vádlott, hogy joggal nevezheti magát ingaóra gyárosnak, mert az azok készítéséhez szükséges szakismerettel bír, gépekkel rendelkezik; ennek dacára a kereskedelemügyi miniszter a főmagánvádlók alaptalan feljelentése folytán hozott határozatával vádlottat az „ingaóra gyáros” cím használatától eltiltotta és megbüntette.

Mint hogy ekként főmagánvádlók a vádlott üzletének jó hírét s ez által megélhetésének alapját tamadták meg, jogos magánérdekének megóvása végett a közönség felvilágítására írta meg és tétette közé a nyilatkozatot.

A kir. törvényszék azonban vádlottnak ezt a védekezését alaptalannak találta. A Tóth Kálmán főmagánvádló képviselője által a főtárgyaláson hiteles másolatban becsatolt 29.407 VII. 1904. számú kereskedelemügyi m. kir. miniszteri határozattal ugyanis a kir. törvényszék bizonyítva látja azt, hogy a kereskedelemügyi miniszter Gasparik Antal vádlottat az 1884 XVII. t. c. 58 §-ába ütköző kihágásban büntősnek mondta ki ezért 40 korona pénzbüntetéssel büntette meg és eltiltotta attól, hogy magát hirdetésményeiben óragyárosnak nevezze.

Tekintve azt, hogy a fentebb említett című kereskedelmi miniszteri határozat 1902. évi június hó 5-én tehát a nyilatkozat közzétételétől megelőzően kelt, nyilván való miszerint vádlott eme jogerős határozattal szemben nem hivatkozhatik arra, hogy a nyilatkozat közzétételével célja jogos magánérdekének megóvása volt, mert a nyilatkozat közzétételének idején már jól tudta, hogy hirdetésményein és cégtábláján az „ingaóra gyáros” jelzőt használni joga nincsen, ennek használatától jogerősen eltiltatott.

Mint hogy tehát ezek szerint a vádlottra nézve a btk. 263§5 pontjában megjelölt büntetethetőséget megszüntető körülmény fenn nem forog

minthogy kétségtelen, miszerint a nyilatkozatban használt kifejezések közül ez a kifejezés: „éhes hiénák módjára elkövetett hajsza” — Lőfkovits Artur, Kurián Gyula, Fogel Gyula, Neuhauser Károly, Kostya János és Gramantik Ferenc ellenében meggyalázó — mindezeknél fogva büntősnek mondta ki a kir. törvényszék vádlottat 6 drb a btk. 261 §-ába ütköző, annak 2-ik büntetési tétele alá eső becsületsértés vétségében és ezért az ítélet rendelkező részében meghatározott büntetéssel büntette meg.

Ellenben nem állapította meg a nyilatkozatban használt és vádtárgyává tett többi kifejezésekre vonatkozóan azt, hogy ezek is meggyalázó kifejezések volnának a főmagánvádlók ellenében, ennél fogva ezek miatt a vádlott büntőségét sem állapíthatta meg.

A nyilatkozatban vádlott Gramantik Ferencre vonatkozóan azt a kifejezést is használta: „említésre sem méltó!” E kifejezés a vádhatározatban vád tárgyává tétetett ugyan, miután azonban főmagánvádló a főtárgyaláson kijelentette, hogy e kifejezést vád tárgyává tenni s emiatt a vádlottat megbüntetni nem kívánja, e kifejezést az ítéletben határozat tárgyává tenni nem kellett.

II.

A főtárgyalás adatainak nevezetesen a vádlott beismerésével, a Lőfkovits Artur és Tóth Kálmán fő magánvádlók vallomásaival, továbbá a III. 2. alatti feljelentés mellékletét képező hirlappéldányai a kir. törvényszék bizonyítottan találta, hogy Gasparik Antal vádlott a Debrecenben megjelenő Szabadság című napilap 1902 évi szeptember hó 13-án kibdott 169 ik számában egy nyilatkozatot tettetté közé, melyben a többek között a következők foglaltak:

„Az ipartestületi elnökségre méltatlan Tóth Kálmán és az ellenem régóta áskálódó Lőfkovits Arthur ellenem irányult rosszakaratu támadásukért mindaddig hazug rágalmozónak tartom és nyilvánítom.”

„Lőfkovits Arthurral nem tartom érdeemesnek, hogy vele szóba álljak, az 5 rágalmozait megvetéssel utasítom vissza.”

Tóth Kálmán ipartestületi elnök pedig a magyar ipar fejlesztése és előmozdítása érdekében eddig kifejtett működéséért inkább arra szerzett érdemeket, hogy a hortobágyi birtanyájuk között ostort forgasson, mint arra, hogy az ipartestületi elnökség székébe üljön.

Az órákészítési műipart pártolók meggyőződhetnek, mily alaptalan rágalmozással akarnák a fent irt s jellemzett egyének jóhírnevet tönkre tenni.

E kifejezések, illetve azoknak reájuk vonatkozó részei alapján Lőfkovits Arthur és Tóth Kálmán főmagánvádlók a főtárgyaláson a btk. 261 §-ába ütköző annak 2-ik büntetési tétele alá eső becsületsértés vétsége miatt emeltek vádat Gasparik Antal vádlott ellen.

Vádlott beismerte, hogy a nyilatkozatot 5 irta, 5 tétette közé, azonban ez esetben is azzal védekezett, miszerint a nyilatkozat közzétételére jogos magánérdekének megóvása vezette. Előadta, hogy a debreceni kereskedelmi kamara székében 1902 évi szeptember havában történt megnyitása alkalmából egy iparmuzeumi kiállítás rendeztetett s ez alkalommal többen, köztük a vádlott is a kamara titkári hivatalától hivatalos felszólítást kaptak, hogy a rendezendő kiállításon ipari termékekkel vegyenek részt, sőt erre Szávai Gyula titkár és Grünvald József segédtitkár a vádlottat személyesen is felhívták.

Vádlott a kiállításon tényleg részt is vett egy 1600 korona értékű nagy órát s több kisebb órát és óra részletek állítván ki, amelyek mind a vádlott műhelyében készültek. A megnyitást megelőző napon történt az után, hogy Lőfkovits Arthur és Tóth Kálmán a vádlott által kiállított tárgyakat megátva, kifakadtak és azokra többek jelenlétében a kiállítási helyiségében azt a megjegyzést tették, hogy ki kell dobni azokat az órákat, mert nem magyar gyártmányok, hanem külföldi termékek, szemétre velők! Lőfkovits Arthur fentebbi nyilatkozatát ismételve az ugyanazonnap tartott bizottsági gyűlésen is. Ezek indították vádlottat a közlemény közé tételére.

Lőfkovits Artur és Tóth Kálmán a főtárgyaláson beismertek, miszerint a kérdéses alkalommal a Gasparik Antal által kiállított tárgyakra azt a megjegyzést tették, hogy azok külföldi termékek s követelték azok eltávolítását, habár más szavakkal, mint azt a vádlott előadta.

A kir. törvényszék azonban ennek dacára a vádlott védekezését alaptalannak találta.

Megállapította ugyanis a kir. törvényszék a Szávai Gyula Szabó Kálmán, Davidházy Kálmán, Serli Ede tanuk, továbbá a Tóth Kálmán és Lőfkovits Artur tanuk vallomásaival, valamint a Szávai Gyula által becsatolt kereskedelmi kamarai iratok alapján azt, hogy az 1902 évi szeptember havában tartott iparmuzeumi kiállítás rendezésére egy 3 tagú bizottság alakított, amelynek tagja voltak Lőfkovits Artur és Tóth Kálmán is. Megállapította továbbá a fentebb felhívott bizonyítékokkal különösen a Szávai Gyula tanu vallomásaival azt, mikép a bizottság hatáskörébe éppen annak a megbírálása tartozott, hogy mely tárgyak fogadtatának el a kiállításon.

Ezek szerint Tóth Kálmán és Lőfkovits Artur mint bizottsági tagok nemcsak jogosítva, de kötelesek is voltak azt megbírálni, hogy vajjon a Gasparik Antal termékei a kiállításon elfogadhatók-e tekintetben; meggyőződésüket szabadon nyilváníthatták s így nyilvánvaló, hogy ily körülmények között vádlott nem védekezhetik azzal, mikép a nyilatkozat közzétételére jogos magánérdekének megírása vezette.

Mint hogy tehát kétségtelen, hogy a btk. 263 § 5 pontjában megjelölt büntetethetőséget megszüntető ok a vádlott javára ez esetben sem forog fenn.

Mint hogy megállapította a kir. törvényszék azt, hogy a nyilatkozatnak vád tárgyává tett összes kifejezései Lőfkovits Arthur és Tóth Kálmánra nézve tényleg meggyalázók, ennél fogva büntősnek mondta ki vádlottal

további 2 rb. s btk. 261 §-6ba tütköző, annak 2-ik büntetési tétele alá eső becsületsértés vétségében.

A büntetési tétel meghatározásánál enyhitő körülményekül mérlegelte a kir. törvényszék a vádlott beösmérését, azt hogy a nyilatkozatok közétételének időjén büntetve még nem volt, azt, hogy tényleg voltak surmódásai órák és ékszerész szaktársaival, végül azt, hogy a nyilatkozatokat igazított lelki állapotban tette közzé. Ezekkel szemben súlyosító körülményt képez a kétfőnél több büncselekmény halmaza a.

Tekintettel az enyhítő körülmények túlnyomó számára és nyomatékos voltára, a kir. törvényszék a cselekményekre meghatározott fogház büntetés legkisebb mértékének kiszabását is aránytalanul súlyosnak találta, ezért alkalmazta a btk. 92 §-át a vádlottat figyelemmel a btk. 102 §-ára fogház helyett a büncselekmény fokával arányban álló összegben kiszabott pénzbüntetésben büntette meg.

A büntető költségekben való marasztalás az elítéltetés folyamán a btk. 480 §-án alapul.

Az ítéletnek jogerőre emelkedése után a „Debreceni Ujság”-hoz és a Szabadságban leendő közzététele a btk. 277 §-ának alapján rendeltetett el.

Kelt Debrecenben a kir. törvényszék mint bíróságnak 1904. évi szeptember 15-én tartott üléséből. Dr. Oláh Miklós s. k. b. elnök. Tóth Aurél s. k. előadó.

A hivatalos másolat hiteleül.

Debrecen, 1906. évi május hó 30.

Zagyva Ferenc

kiadó.

1297. B.

1905.

Hivatalos másolat.

Ő Felsége a Király nevében!

a debreceni királyi ítélőtábla

nyomatvány utján elkövetett nyolcrendbeli becsület sértés vétsége miatt vádol Gasparik Antal ellen folyamatba tett bűnügyét, melyben a debreceni királyi törvényszék 1904. évi szeptember hó 15-én 9081-B. 1904. sz. alatt ítéletet hozott, a bűncselekmény megállapítása miatt vádlott, továbbá vádlott békéltetése miatt felmentése végett a Debreceni Ujságban megjelent közleményt illetően a B. P. 385. §. 1. a., pontja alapján, mert a jogos magánérdek megóvása a büntethetőséget kizárja, a Szabadságban megjelent közleményt illetően pedig a B. P. 385. §. 1. c., pontja alapján, most a jogos magánérdek megóvása a büntethetőséget kizárja, a védő felebezése folytán 1905. évi május hó 18-án tartott nyilvános felebezettető fő tárgyaláson, melyben besenyei Széll Farkas t. elnök, Unger Gusztáv, Naszády Iván, Dr. Szaecsvay Elemér, Agricola Adolf ítélőtáblák vettek részt a Kurián Gyula, Főgel Gyula, Gramantik Ferencz, Neuhauser Károly és Kostya János főmagánvádlók által emelt vád képviselőjében Igyártó Sándor királyi ügyész jelenlétében Dr. Sz. Szabó László ügyvéd járt el, viszont a vádlottat Dr. Tarján Leó ügyvéd, a közvédő hivatalból kirendelt helyettese képviselte, a jegyzőkönyvet pedig Dr. Kovács Ferenc tanácsjegyző vezette, a vád és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vevén következőkben.

ítélt:

A királyi ítélőtábla az elsőfokban eljáró bíróság ítéletét azzal a helyesbítéssel, hogy vádlott büntetését nem eltagolva 6 és 2, hanem együttesen nyolc (8) rendbeli, nyomatvány utján elkövetett becsületsértés vétségéért a B. T. K. 92. §-ának egyszer való alkalmazásával tekinti megállapítottnak, helyben hagyja.

Indokolás:

A Debreceni Ujságban használt az a kifejezés hogy Kurián Gyula, Neuhauser Károly, Főgel Gyula, Kostya János és Gramantik Ferencz, főmagánvádlók vádlott ellen éhes hiénák módjára hajsztát indítottak, az emberi méltóság feleacsontására alkalmas lévén, meggyalázó, annak a kifejezésnek nyomatvány utján való közzététele tehát büncselekmény tényálladékanak megalkotá-

sára alkalmas, továbbá ugy ezt, valamint a Szabadság című napilapban megjelent közleményt illetően, a királyi törvényszék által helyesen felhozottaknál fogva e helyen is ugy találtatott, hogy vádlottnak az a védekezése, miszerint a közleményekben foglalt állításainak célja a jogos magánérdek megóvása volt, akként a büntethetőséget kizáró ez az ok fenn forog, igazolást nem nyert és helyt nem foghat: mindezeknél fogva a királyi ítélőtábla a védelem által a B. P. 385. §. 1. a., és 1. c., pontjai alapján vitatott anyagi semmiségi okok fennforgását meg nem állapította és az elsőfokban eljáró bíróság ítéletét indokainál fogva, mindazáltal minthogy több büncselekmény megállapítása esetén a büntetés, tehát a pénzbüntetés és nem egymástól széttagoltan, hanem együttesen állapítandó meg és minthogy annak megállapítása, miszerint a B. T. K. 92. § alkalmazásának feltételei fennforognak-e, vagy fenn nem forognak? az enyhítő körülményeknek együttes és egyszer való mérlegelésével eszközölhető, ekként ugyanez a § alkalmazása fennforgása esetén csupán egyszer alkalmazható, azzal a helyesbítéssel hagyta helyben hogy vádlott büntetését nem 6 és 2, hanem nyomatvány utján elkövetett nyolcrendbeli becsületsértés vétségéért és a B. T. K. 92 §-ának egyszer való alkalmazásával tekinti megállapítottnak.

Debrecen, 1905 évi május hó 18.

Széll Farkas sk. Dr. Szaecsvay Elemér

tanácselnök

sk. előadó.

A másolat hiteleül:

Debrecen, 1906. május 30.

Zagyva Ferenc

kiadó.

304

1906. szám. B.

Hivatalos másolat.

Ő felsége a király nevében a m. kir. Curia

nyomatvány utján elkövetett becsületsértés vétségei miatt vádol Gasparik Antal ellen a debreceni kir. törvényszék előtt folyamatba tett s ugyanott 1904. évi szeptember hó 15-én 9081 sz. alatt, a debreceni kir. ítélőtábla által pedig a vádlottnak és a védőnek felebezésére 1905. évi, május hó 18-án 1297 sz. a. elintézett bünvádi pert, vádlottnak írásban indokolt semmiségi panasza folytán, 1906. évi január hó 10-én tartott nyilvános tárgyalás alapján, a koronaügyész meghallgatása után vizsgálat alá vevén, következő végzést hozott:

A semmiségi panasz elutasítottatik.

Indokok:

Vádlott a kir. ítélőtáblának ítélete ellen a B. P. 385. §. 1. a., és c., pontja alapján érvényesített semmiségi panaszt abból az okból, mert a főmagánvádlók részéről ő vagyoni érdekeit illetően megtámadtatván, jogositva volt ezt a támadást elhárítani s így jogos magánérdekének megóvása céljából tette közzé a sajtó közleményeket, a minek következtében nem büntethető.

A semmiségi panasz azonban minden irányban alaptalannak találtatott.

Tekintve ugyanis hogy a kir. ítélőtábla való tényként azt fogadta el, hogy a vádlott a sajtóközleménynek közzététele alkalmával már tudta, hogy a kereskedelmi miniszter őt az ingaóra gyáros jelző használatától eltiltotta, szükség nem volt arra, hogy vádlott a főmagánvádlók feljelentésével szemben védekezzék, még kevésbé arra, hogy a főmagánvádlókkal szemben becsületsértő kitételeket használjon.

Ami pedig a jogos magánérdek megóvása célzatának fennforgását illeti, ez még bizonyítás esetében sem állapít meg büntethetőséget kizárásokat, hanem törvényes alapul szolgálhat a tett állítások és kifejezések valóságának bizonyítására, már pedig a kir. ítélőtábla nem fogadott el valóban olyan tényállást, a mely szerint a vádlott a főmagánvádlókkal szemben használt kifejezések, illetve állítások valóságát bizonyította volna.

Az alaptalan panasz tehát a B. P. 437. §. 4. bekezdéséhez képest elutasítandó volt.

A koronaügyész helyettese a mai fő tárgyaláson azt indítványozta, hogy mindkét alsóbíróság ítéletének az a része, amelylyel vádlott bűncselekménye a „Szabadság” című lapban elkövetett becsületsértés vétsége miatt megállapított, a B. P. 334. §. 4. pontjához képest megsemmisítették, mert a két főmagánvádló közmegegyezésben járt el és a becsületsértés is az ő hivatalos tetteikre vonatkozólag volt elkövetve.

Ennek az indítványnak azonban hely adható nem volt, mert Tóth Kálmán és Lőfkövíts Arthur azon körülmény folytán hogy egy magánkiállítás rendezésével megbízva voltak közmegegyezésben eljáróknak nem tekinthetők, de a vádlott állításai sem vonatkoztak hivatalos tetteikre.

Kelt Budapesten, 1906. évi január hó 10 napján.

Paiss Andor

Valkó Pál

s. k. tanácselnök.

s. k. előadó.

A másolat hiteleül.

Debrecen, 1906. május 30.

Zagyva Ferenc

kiadó.

Szerkesztői-posta.

Sz. J. Közlöjk, amidőn a nagy tárgyhalmaz megengedi nekünk a tárcaközlés lukszusát.

Illem. Porpás téma s itt nagyon is talál. Igaza van abban, hogy olyan hiuk az „uri” voltukra, mint a kakas a kukorikolására. De azt már ők nem tudják, hogy köszönetkor illő dolog megemlíteni a kalapot, különösen nők előtt, nem pedig csak oda-bökní a mutatóujjat a kalap karimájához. Ez szerintök „uri” tempó. — Mihelyt lehet, adni fogjuk.

640—1906.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. bíróságnak V. 629—2. számú végzése folytán közhírré teszi, miszerint Stern József részére Jablonczay Kálmán debreceni pallagpusztai lakostól 300 kor. tőke, ennek 1906. évi január hó 31. napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 70 kor. 26 fill. perköltség erejéig 1906. évi március hó 19-én bírósággal felülfoglalt és 3030 koronára becsült bu-torok, gazdasági felszerelések és egyéb ingóságok 1906. évi június hó 11-én délután 3 órakor kezdetét veendő és végrehajtást szenvedett által haszonbérrel debreceni pallagpusztán meg tartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debrecen, 1906. évi május hó 8.

Bódogh Zsigmond,

bírói kiküldött.

Hirdetések
művészi illusztrációja
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

JÓ
REKLÁM
BIZTOS
SÍKER

GOLDBERGER AY.
BUDAPEST, V. UJLYUKA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Uj üzlet a főtéren.

Aszmann Ferenc

uri és női divatcikkek:

MAGYAR MŰIPARI KÉSZÍTMÉNYEK RAKTÁRA.
Piac-utca 27. szám alatt, (Városi bérház.) Városházával szemben.

NAGY RAKTÁR MINDENNEMŰ uri és női divat különleges-
ségekben.

**Kizárólag Magyar műipari ké-
szítmények nagyválasztékban.**

Üzletem megtekintésére felhívom a
mélyen tisztelt közönség becses figyelmét
és szives pártfogását kérem

Kiváló tisztelettel

Aszmann Ferenc.

272-8-6.

Legdivatosabb

hosszuszárú

Selyem

Cérna

és

Bőr

k e z t y ü k

óriási választékban

45 kr.-tól feljebb

SCHÖN SÁNDOR

keztü kötszer és orvosi műszertárban

Debrecen. Piac-u. 12. sz. Stencinger ház.

Uj női pipere tárgy „LUNA“ kötő.

Tavaszi és nyári idény 1906. évről.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK.

Egy szelvény ára 3'0 mtr. (K 7.—, 8.—, 10.— jó-
hosszu, teljes férfiál- (K 12.—, 14.— jobb (valódi
tönyre elegendő (kabát, (K 16.—, 18.— finom (valódi
nadrág és mellény) csak (K 21.— legfinomabb (valódi
yapjából.

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K. 20.—, va-
lamint felöltő szövetek, turista-loden, selyem-kan-
garn stb., gyári árban az elismert szolid posztó-
gyári raktár által

Siegel-Imhof, BRÜNN

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállítást
felelősséget vállalok. A magánvevőre óriási előnyök
hárulnak, hogy szöveteit fenti cégnél közvetlen
gyári piacon rendelheti.

50 évi siker.

ESZÉKI

arkenőcs

ÉS ESZÉKI

Szalvator

szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr
összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J.-C.

„Szalvator“ győgytárából.

ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tégely eszéki arkenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb Szalvator szappan ára 1 kor,
1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.
Lyd n rizspor kis doboz 1 k. nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekből
és megfelelnek tökéletesen a 71,012. sz. B. m. rendeletnek.

Főraktár: Budapest

Török József

gyógyszerésznél,

VI. Király-u. 12. és Andrassy-ut 29 sz.

Erdőbénye-Gyógyfürdő.

Zemplénvármegyében. — Tokaj hegyalján.

Szél és pormentes erdős völgykatlanban 227 m. tengeri szín feletti magasságban.

Fürdőidény: **Május 24-től Szeptember 15-ig.**

Vize kitűnő hatásu, gazdag vas- és timsó tartalmánál fogva: a női be-
tegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, rheumatikus és köszvényes bántal-
makban szenvedőknek.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen maralikus ba-
jokban szenvedők részére.

Posta és táviró állomás Erdőbénye. Táviratok telefonon adatnak át a
fürdőtelepre és telepről. — Posta küldemények naponként egyszer szállítanak
ki a telepre és telepről.

Vendéglős **Bock Imre** Sátoraljaujhelyből, a kinél kitűnő és jutányos
étkezés és kifogastalan kiszolgálás lehetséges.

Külön izraelita vendéglő és jó vendéglős.

Allandóan a telepen lakó fürdőorvos **Dr. Asztalos Kálmán** Erdőbényéről.
Vasúti állomás: személyvonatokhoz „Erdőbénye-fürdő“ megállóhely; —
gyorsvonatokhoz „Liszka—Telesva“ állomás, a honnan és a hova hatóságilag
megállapított szállítási tarifa mellett, bérkocsi közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve.

Fürdő leírást kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe
ajánlom, nagy készletemet szép szőnyeg
és virágzó növényekből olcsó árban.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.